

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 18CoE/257/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1714210733
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Břroušková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1714210733.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubice Břrouškovvej a členov senátu JUDr. Borisa Tótha a JUDr. Paulíny Pacherovej v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35 807 598, so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, zast. Advocate s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 36 865 141, proti povinnému: T. Š., r.č. XXXXXX/XXXX, bytom P. XXX/XX, XXX XX Š.Q., pre vymozenie 646,19 Eur istiny s príslušenstvom, vedenej pred súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým, PhD., Exekútorský úrad so sídlom Záhradnícka 60, 821 08 Bratislava, IČO: 37 929 810, na odvolanie oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Pezinok č. k. 10Er/614/2014-18 zo dňa 14.04.2021, pomerom hlasov 3 : 0, takto

rozhodol:

I. Krajský súd v Bratislave uznesenie Okresného súdu Pezinok, č.k. 10Er/614/2014-18 zo dňa 14.04.2021 v napadnutej časti **p o t v r d z u j e**.

II. Povinnému nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozhodnutím súd prvej inštancie zastavil exekúciu v časti zmenkového úroku vo výške 0,25% denne zo sumy 646,19 Eur od 30.06.2013 do zaplataenia. V ostatnej priznanej pohľadávke oprávnenému súd povolil pokračovať v exekúcii.

2. V odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol, že na základe návrhu na vykonanie exekúcie zo dňa 04.11.2014, začalo vo veci exekučné konanie na podklade rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s., rozhodcom JUDr. Michalom Rašlom, sp. zn. SR 09093/11 zo dňa 06.03.2014, právoplatného dňa 14.04.2014 a vykonateľného dňa 17.04.2014. Súd prvej inštancie poukázal na ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku ako aj na ust. § 39 ods. 4 Exekučného poriadku. Uviedol, že podľa článku 2 písm. b) Smernice Rady č. 93/13/EHS zo dňa 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách na účely tejto smernice, spotrebiteľ znamená akúkoľvek fyzickú osobu, ktorá v zmluvách podliehajúcich tejto smernici koná s cieľom nevzťahujúcim sa k jeho obchodom, podnikaniu alebo povolaniu.

3. Súd prvej inštancie uviedol, že z predloženej zmluvy o úvere č. 106800367, uzavretej medzi oprávneným a povinným dňa 21.11.2011, mal súd za preukázané, že oprávnený poskytol povinnému úver vo výške 600,- Eur. Povinný sa zaviazal poskytnuté finančné prostriedky vrátiť zvýšené o poplatok vo výške 417,- Eur, t. j. celkovo 1.017,- Eur v deviatich mesačných splátkach po 113,- Eur, počnúc dňom 10.12.2011 na účet veriteľa. Dlužník prehlásil, že finančné prostriedky mu boli poskytnuté na výkon zamestnania, bez bližšej špecifikácie. Na predmetnej zmluve o úvere je účel vyznačený len križikom v predtlačenom okienku s poznámkou „zamestnania“. Z predloženej zmenky č. 106800367 je zrejmé, že bola vystavená dňa 21.11.2011, na zmenkovú sumu 646,19 Eur spolu so zmenkovým úrokom vo výške 0,25% denne od 30.06.2013. Z exekučného titulu vyplýva, že oprávnený doplnil dňa 12.08.2013 zmenku povinného v zmysle Dohody o vyplnení zmenky o sumu 646,19 Eur s dátumom začiatku úročenia dňa 30.06.2013 a táto bola povinnému predložená za zaplataenie dňa 19.08.2013. Zmenková suma 646,19 Eur pozostáva z istiny vo výške 452,- Eur, poplatku za zasielanie upomienok vo výške

40,- Eur, trov mediálneho konania vo výške 154,19 Eur, zmenkového úroku vo výške 0,25% denne zo sumy 646,19 Eur od 30.06.2013 do zaplatenia, zákonného úroku vo výške 6% ročne zo sumy 646,19 Eur od 19.08.2013 do zaplatenia. Exekučným titulom bola teda povinnému uložená povinnosť zaplatiť istinu vo výške 646,19 Eur spolu so zmenkovým úrokom vo výške 0,25% denne zo sumy 646,19 Eur od 30.06.2013 do zaplatenia, zákonným úrokom vo výške 6% ročne zo sumy 646,19 Eur od 19.08.2013 do zaplatenia a nahradiť trovy rozhodcovského konania vo výške 216,28 Eur a to všetko v mesačných splátkach vo výške 100,- Eur splatných vždy k poslednému dňu v mesiaci na účet žalobcu s tým, že prvá splátka sa stáva splatnou k poslednému dňu v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti tohto rozhodnutia, až do úplného zaplatenia dlhu.

4. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že zmenkovo právny charakter vzťahu sa týka výlučne zmenkového úroku vo výške 0,25% denne z dlžnej sumy 646,19 Eur od 30.06.2013 do zaplatenia, zákonného zmenkového úroku vo výške 6% ročne zo sumy 646,19 Eur od 19.08.2013 do zaplatenia, v ostatnej časti zmenka plnila len zabezpečovaciu funkciu, pričom v tejto ostatnej časti exekučný titul vychádzal zo zmluvy o úvere.

5. Súd prvej inštancie mal z predložených listinných dôkazov za preukázané, že oprávnený je dodávateľom v zmysle § 3 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z.z., platného v čase vystavenia zmenky. Zo zmluvy o úvere je zrejmé len to, že povinnému bol poskytnutý úver na výkon zamestnania bez bližšieho uvedenia účelu. Uvedená skutočnosť, že povinnému bol úver poskytnutý na výkon zamestnania, je v rozhodcovskom rozsudku len konštatovaná, t.j. ani rozhodcovský súd bližšie neskúmal, na aký účel boli povinnému poskytnuté finančné prostriedky. Zo zákonnej definície spotrebiteľa, upravenej v § 3 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z., platného v čase vystavenia zmenky vyplýva, že spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

6. Z listinných dôkazov nemal súd preukázané, že povinný vykonáva obchodnú alebo podnikateľskú činnosť v zmysle § 2 ods. 1 Obchodného zákonníka alebo v zmysle zákona o živnostenskom podnikaní. Taktiež podľa definície spotrebiteľa v článku 2 písm. b) Smernice Rady 93/13/EHS je spotrebiteľom akákoľvek fyzická osoba, ktorá v zmluvách podliehajúcich tejto smernici koná s cieľom nevzťahujúcim sa k jeho obchodu, podnikaniu alebo povolaniu. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia o spotrebiteľom mal súd za to, že povinný v čase uzatvorenia zmluvy o úvere a v čase vystavenia zmenky mal postavenie spotrebiteľa, t.j. hlavný záväzkový vzťah (zmluva o úvere) je vzťah spotrebiteľský. Súd prvej inštancie uzavrel, že skúmal s poukazom na ust. § 39 ods. 4 Exekučného poriadku len časť exekučného titulu, ktorým bol priznaný nárok zo zmenky a to priznanú výšku zmenkového úroku z omeškania vo výške 0,25% denne a zákonného zmenkového úroku vo výške 6% ročne, pričom vyšlo najavo, že tento vymáhaný nárok vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou a výške priznaného zmenkového úroku z omeškania vo výške 0,25% denne (t.j. 91,25% ročne) bola priznaná v rozpore s dobrými mravmi a zákonom, nakoľko v zmysle ust. § 48 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb. Zmenkového a šekového si majiteľ mohol

7. Proti tomuto uzneseniu sa v zákonnej lehote odvolal oprávnený. Poukázal na skutočnosť, dojednaná výška úrokov nie je neprimeraná, nie je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku, ani dobrými mravmi a to vzhľadom na skutočnosť, že oprávnený poskytuje úvery z vlastných zdrojov, nevyžaduje zabezpečenie pri poskytnutí úverov vzhľadom na podmienky, za ktorých oprávnený poskytol úver povinného a s ohľadom na ďalšie riziko oprávneného. Poukázal na ust. § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka a na skutočnosť, že pri ustálenej súdnej judikatúre pre posúdenie primeranosti výšky úroku z omeškania, nie je možné vychádzať len z jednej číselnej výšky, ale je potrebné aj zistiť, zhodnotiť a zohľadniť konkrétne okolnosti prípadu.

8. Zdôraznil, že dohodnutý úrok z omeškania je sankciou a postihuje dlžníka, ak ten poruší svoje povinnosti vyplývajúce mu z dohodnutej zmluvy. Plnenie dohodnuté záväzku je pritom elementárnou zásadou zmluvného práva. Podľa názoru oprávneného sa nemôže na dobré mravy odvolávať ten, kto ich ako prvý svojim konaním porušil. Taktiež uviedol, že pri úroku z omeškania má ten, kto sa k úhrade úrokov z omeškania zaviazal, vždy možnosť platenie týchto úrokov odvrátiť tým, že si svoje povinnosti riadne a včas splní. Povinný si však svoju povinnosť nespĺnil a oprávnený sa domnieva, že za porušenia svojej povinnosti mal znášať vopred dohodnutú sankciu, s ktorou pri uzatváraní záväzkovo-právneho vzťahu súhlasil. Z uvedených dôvodov žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

9. Povinný sa k odvolaniu oprávneného nevyjadril.

10. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 34 CSP v spojení s § 470 CSP) po preskúmaní obsahu spisu a napadnutého uznesenia v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a 380 CSP),

bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 CSP) dospel k záveru, že odvolanie oprávneného nie je dôvodné.

11. Z obsahu spisu vyplýva, že ako exekučný titul v konaní vystupuje rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s., rozhodcom JUDr. Michalom Rašlom, sp. zn. SR 09093/11 zo dňa 06.03.2014, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 14.04.2014 a vykonateľnosť dňa 17.04.2014. Exekučné konanie na vymoženie plnenia z tohto rozhodnutia začalo dňa 04.11.2014 spísaním návrhu oprávneného do zápisnice súdneho exekútora.

12. Podľa § 243 d) ods. 2 (prechodných ustanovení k úpravám účinným od 1. januára 2015) zákon č. 233/1995 Z.z. o Exekučnom poriadku, na exekučné konanie začaté v súlade s ods. 1 alebo vedené na podklade rozhodcovského rozhodnutia vedeného v rozhodcovskom konaní, ktorého predmetom je spor spĺňajúci podmienky podľa osobitného predpisu (t.j. spotrebiteľské spory), a ktoré neboli ukončené k 1. januáru 2015, sa použijú predpisy účinného do 31. decembra 2014. Z hľadiska skúmania platnosti rozhodcovskej doložky v prejednávanej právnej veci sú tak rozhodné právne predpisy v znení účinnom do 31.12.2014.

13. Podľa § 243h ods. 1 (prechodných ustanovení k úpravám účinným od 1. januára 2015), ak tento zákon v § 243i - 243k neustanovuje inak, exekučné konania začaté pred 1. aprílom 2017 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. marca 2017. Pravidlá pre pridelenie vecí exekútorom podľa § 55 ods. 4 a 5 sa použijú len s ohľadom na veci pridelené podľa predpisov účinných po 1. apríli 2017.

14. Podľa § 387 ods. 1, 2 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

15. Odvolací súd sa po preskúmaní vydaného rozhodnutia a dôvodov podaného odvolania stotožňuje so správnosťou záverov súdu prvej inštancie a vecnou správnosťou rozhodnutia. Na doplnenie jeho správnosti uvádza nasledovné.

16. Zo skutkového stavu, ktorý súd prvej inštancie zistil riadne a dostatočne je zřejmé, že úverový vzťah bol zabezpečený zmenkou, ktorá plnila funkciu zmenky zabezpečujúcej. Predmetom exekúcie však nie je zmenka ako taká, ani rozhodnutie súdu vydané v zmenkovom konaní. Podkladom pre exekúciu je rozhodcovský rozsudok, ktorý vychádza zo zmluvy o úvere, v ktorom zmenkovú povahu má len zákonný a ďalší oprávneným uvádzaný zmenkový úrok. Dohoda o vyplnení zmenky bola zapracovaná do VPPÚ, ktoré povinný ako spotrebiteľ nemohol nijakým spôsobom ovplyvniť. Rozhodcovský súd oprávnenému priznal zmenkový úrok 0,25% denne z dlžnej sumy bez toho, aby sa riadne a dostatočne vysporiadal a zaoberal otázkou, či samotná dohoda o vyplnení zmenky inkorporovaná do VPPÚ nie je v rozpore so spotrebiteľským právom a nepredstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku.

17. Vo vzťahu k argumentácii odvolateľa o nemožnosti prieskumu rozhodcovského súdu, odvolací súd uvádza, že v svojej konštantnej rozhodovacej praxi opakovane poukázal na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako aj Ústavného súdu SR, z ktorej vyplýva právo exekučného súdu preskúmať rozhodcovský rozsudok. Súdna prax zaujala prevažujúci názor o oprávnení exekučného súdu preskúmať rozhodcovský rozsudok ako aj rozhodcovskú zmluvu/doložku, ktorou je založená právomoc rozhodcovského súdu. Odvolací súd poukazuje i na rozhodnutie Európskeho súdneho dvora vo veci POHOTOVOSTĚ C-76/10.

18. Z vývoja súdnej praxe pri exekučnom vymáhaní plnenia rozhodcovských rozsudkov, v ostatných rokoch je nesporné, že tento exekučný titul vydaný voči spotrebiteľovi z hľadiska rozsahu prieskumnej právomoci exekučného súdu predstavuje výnimku zo všeobecnej zásady nemožnosti vecného prieskumu vykonateľného rozhodnutia.

19. Ďalšou výnimkou zo zásady zákazu vecného prieskumu exekučného titulu predstavuje rozhodnutie vydané v spotrebiteľskej veci, ktorým bol proti spotrebiteľovi priznaný nárok zo zmenky. V týchto prípadoch zákonodarca novelou exekučného poriadku č. 438/2015 Z.z. a na ňu nadväzujúcu súdnu prax stanovila exekučnému súdu povinnosť skúmať, či v titulovom konaní neboli opomenuté neprijateľné zmluvné podmienky, z ktorých mal pôvod zmenkový úrok.

20. Nemožno opomenúť spoločné stanovisko Občianskeho - právneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Obchodno-právneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 20. októbra 2015 z verejnej zbierky stanovísk Najvyššieho súdu a súdov Slovenskej republiky 8/2015 k postupu súdu nižšieho stupňa vo veciach návrhov s uplatňovaním práva zo zmenky vo vzťahu k ochrane spotrebiteľa. Z dôvodov citovaného stanoviska tvoriaceho súčasť ustálenej praxe najvyšších súdnych autorít vyplýva, že jeho prijatie bolo vyvolané potrebou zjednotenia odlišného postupu súdov nižšieho

stupňa v konaniach so spotrebiteľom, v ktorých sa navrhovateľ domáha priznania nároku s poukazom na zmenku, ktorou odôvodňuje existenciu dlhu žalovaného. Bolo potrebné zjednotiť výklad týkajúci sa možnosti prieskumu zmenky a zohľadnenie právnej úpravy aplikovateľnej na zmenku a spotrebiteľa v rôznych časových súvislostiach ako aj napokon otázku možnosti prieskumu ex off. V zmysle záverov prijatých najvyšším súdom určujúcim kritérium pri hľadaní práva má byť, že v každej veci je potrebné vychádzať z individuálnych okolností každého jednotlivého prípadu, ktoré vychádzajú zo skutkových zistení všeobecných súdov. Je povinnosťou všeobecného súdu zohľadniť všetky relevantné, individuálne okolnosti súdnej veci a prihliadať na ne aj cez prizmu dobrých mravov, keďže nesúlad právneho úkonu s nimi vedie k jeho neplatnosti. Povinnosť všeobecného súdu posúdiť uplatnený nárok aj z hľadiska súladu s dobrými mravmi, je zvýraznená v tých prípadoch, keď ju účastník konania výslovne namieta, musí však na ňu prihliadať aj v prípadoch, kedy takýto rozpor zistí sám súd pri prieskume ex officio, keďže na absolútnu neplatnosť úkonu súd musí prihliadať ex lege. Dobré mravy pôsobia ako korektív, najmä v takých situáciách, keď sú práva a povinnosti strán v právnom vzťahu v zjavnej nerovnováhe.

21. Tieto skutočnosti exekučný súd vo svojom rozhodnutí zohľadňoval, hodnotil riadiac sa v rozhodnutí citovaným ustanovením zákona, dôvodne ex officio skúmal, či v titulovom konaní neboli opomenuté neprijateľné zmluvné podmienky, v ktorých má pôvod zmenkový nárok priznaný vykonávaným exekučným titulom. Exekučný súd za týchto okolností správne skúmal, ako sa rozhodcovský súd vysporiadal s dohodou vyplnení zmenky zapracovanou vo VPPÚ. Exekučný súd správne ustálil, že rozhodcovský súd v konaní neprihliadol na neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorou je dohoda o vyplnení zmenky. Správne a dôvodne poukázal na to, že táto nebola so spotrebiteľom individuálne dojednaná. Rozhodcovský súd však do tejto dohody a predloženej mu zmenky s predtlačným 0,25% denným úrokom odvodil nárok oprávneného a tento nárok mu proti povinnému priznal. Odvolací súd dopĺňa, že odvolateľovi musí byť známe, že identickú otázku (neplatnosť dohody o vyplňovacom práve zmenky, resp. rozpor 0,25% denného zmenkového úroku s dobrými mravmi) už všeobecné súdy zodpovedali v prospech spotrebiteľa aj v iných konaniach týkajúcich sa priamo odvolateľa, resp. iných nebankových spoločností (KS Banská Bystrica 41CoE/72/2013, KS Bratislava 1CoZm/6/2015, KS Prešov 4CoZm/17/2015). Právny názor a dôvodnosti skúmania platnosti zmenky v spotrebiteľských veciach vyslovil aj Ústavný súd Slovenskej republiky vo veci sp. zn. I. ÚS 150/2018.

22. Vo vzťahu k rozhodnutiam Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, na ktoré poukazuje oprávnený v odvolaní, odvolací súd uvádza, že ide o rozhodnutia v skutkovo kauzálnych odlišných veciach týkajúcich sa obchodno-závazkových vzťahov, ktoré najvyšší súd ako správne uvádza i odvolateľ posudzoval obchodno-právne úroky riadiace sa režimom § 349 Obchodného zákonníka. V prejednávanej veci však ide o vzťah spotrebiteľský, v ktorom úverová zmluva vzhľadom na ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia tejto zmluvy podlieha výlučne režimu obchodného zákonníka (t.j. v prípade úroku z omeškania sa spravuje ust. § 517 ods. 2).

23. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka v citovanom znení, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom aj účelom je obchádzanie tohto ustanovenia sú neplatné.

24. Ustanovenie § 369 Obchodného zákonníka, na ktoré sa odvoláva oprávnený, v spotrebiteľských vzťahoch aplikovať nemožno.

25. Keďže odvolací súd po preskúmaní napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie dospel k záveru, že zistený skutkový stav veci a z neho plynúci právny záver súdu prvej inštancie o neprijateľnom zmluvnom charaktere dohody o vyplňovacom práve zmenky je dostatočný a úplný. Napadnuté uznesenie podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil ako vecne správne.

26. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 ods. 1 v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP, kedy úspešnému povinnému odvolací súd nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania, nakoľko nárok na ich náhradu si neuplatnil a žiadne trovy odvolacieho konania mu nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť v podpísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť právneho zastúpenia advokátom dovolateľ nemá len v prípadoch vymedzených § 429 ods. 2 CSP.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Nesplnenie náležitostí vyžadovaných § 428 a § 429 CSP má za následok odmietnutie dovolania (§ 447 písm. d/, e/ CSP).